

Hermann Gmeiner og SOS barnabýir hansara

Við 600 shillingum sum stovnsfæ legði ungur eysturrikari grundina undir altjóða hjálpi-felagsskapin, sum í dag telur 65 SOS býir í 26 londum um allan heim — frá Finlandi móti norði til Aregntína í suðri — frá Korea í eystri til Equador í vestri.

Danmark er við í felagsskapinum. Tey hava úr Danmark latið 2 hús í Taegu (Suður-Korea); H. C. Andersen lúsið og Niels Bohr húsið. Foreldraleys børn verða fórd aftur til tað nátturliga lívið í familjunum.

Hesin Herman Gmeiner skuldi lesa til lækna, men so kom seinri heimsbardagi. Hann helt ikki áfram at lesa, tá hann kom heim aftur av hertenastu úr Sovjetsamveldinum. Hann hevði fingið annað at hugsa um. Hann hevði sæð tað ósigandi stóru neyð, sum tey herjaðu og heimleysu børnini líðu, og vildi nú royna at hjálpa teimum. Sum sagt, 600 shillingar var øll ognin, umframt sjálv-bodna hjálp frá ungum studentum. Tankin hjá honum var, at um bert tiggjundi hvør eysturrikari gav ein shilling um mánaðin, so var grundarstöðið lagt. Og so var.

Í 1949 gav kommunan í Imst eitt grunddóki, har tey fyrstu húsin skuldu gerast, og sama ár varð grundarsteinurin lagdur til fyrsta húsið, sum varð nevnt »Friðurin«. Seinri er hesin fyrsti SOS barnabýur vaksin til 18 hús (hvort til eina familju), ein barnagrað og eitt samkomuhús (Gemeindehaus). Í dag eru 9 SOS barnabýir í Eysturriki, har tann størsti hevur 29 ein-familju hús.

10 pettir setir Gmeiner fram

1. At geva foreldraleysum

og einsamøllum børnum eitt nýtt heim.

2. Hvør SOS barnabýur hevur eirí tiggju til tjúgu hús, og í hvørjum húsi býr ein familja við 8-9 børnum, dreingjum og gentum á ymsum aldri, og vaksa tey upp sum systkin.

3. Ein einlig kvinna, sum vil geva heila sitt liv til hetta endamál verður sum ein mamma fyri børnini.

4. Mamman heldur sjálv hús. Hon vaskar, ger mat, hjálpir teimum við skúla-setninginum, spælir við teimum og leggur tey í song um kvöldið. Eina arbeiðsgentu hevur hon kortini, sum hjálpir henni.

5. Øll samlast tey um borðið, bæði tá etið verður og annars til hugna. Har tala tey bæði um álvara og gaman.

6. Bert børn, sum avgjørt treingja til tað, sleppa at buggva í SOS býnum.

7. Børnini megu avgjørt koma í samband við fólk íð nærindis. Ti kenna tey seg ikki einsamøll og »isolerað« ella kenna seg óðrvisi enn hini børnini. Ti hava tey ikki skúla fyri seg, men ganga í tann lokala skúlan.

8. Børnini verða verðandi til tey kunnu klára seg sjálv, men familjan, sum tey eru vaksin upp saman við, verður verðandi heim teirra. Dreingir og gentur, sum eru farin í læru, buggva á læringa- og studentaheimum.

9. Í SOS barnabýnum

verða dreingir og gentur lærd at hava skil á altjóðaviðurskiftum og menniskjansligum virði, sum skal vera grundstøðulin, ið friður og frælsi skulu grundast á.

10. Hesir býir hava strembað eftir at loysa trupulleikarnar hjá fadur- og móðirloysingum og hava hjálpt teimum at fingið eitt nýtt familjuliv.

Formaður í donsku nevndini er Gerda H. C. Hansen. Næstformaður er landsrættarsakførari B. Husted-Andersen.

Hesir SOS býir hava skapað eina kollvelting innan barnaforsorgina og hava víst bæði almennum og privatum instiðión um nýggjar leiðir viðvíkjandi fadur- og móðirloysingum.

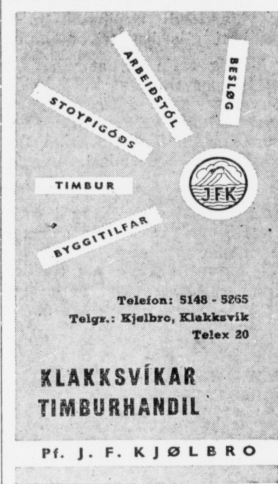

VORUMESSAN
Í KLAKKSVÍK

DE VIL FØLE
DEM HJEMME

MED EN
RESTORFF'S
PILSNER

EVANGELIÍHÚSIÐ, Tróndarg. 36
Í kvøld útifundur á Vaglinum
kl. 21, sunnudagin evangeliskir
fundir í salinum kl. 11 og
kl. 18.

REIÐARAVIRKI
HEILSOLA
Kolonial & útgerð
FLAKAVIRKI
HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLÆDNABUÐ
SLEIPSTØÐ
SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKÁLA SKIPASMÍÐJA &
HANDILSVIRKI, SKÁLA
Skipasmíð . Turkivirki . Handil

HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A . København K
Tlf ASTA 1830 . Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klakksvík . Føroyar
Telefon 5489 . Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klakksvík

TB ...

(Framhald frá 1. síðu.)
Keflavík. Tað eru tvey lið í Keflavík, UMFK og KFK, ið leiktu saman móti TB. Hesin dystur endaði við 4-1 sigri til Keflavík. Vert er at geva gættirnar nýja ummálið í landsliðsleikarar og fimf fyrsta flokksleikarar. Samansetta liðið úr Keflavík verður harafturat Íslandsmeistarar í ár.

Í Sandgerði var leikað móti »Reynir«, — liðið sum VB er vant at vitja, og sum eisini hevur vitjað VB heima her í Føroyum. TB vann henda dystin við 4-0. Hesin dystur varð leiktur á grúsvølli, — allir hinir dystirnir vórðu leiktir á grúsvølli, og vóru TB leikarnir illa fyrir av hesum.

At endanum var aftur leiktur dystur móti »Viðir« og vann »Viðir« henda dystin við 6-5. Unglingaliðið leikti síðani móti Grindavíkini og vann TB 1-0.

Tongul og Stabbi vóru vinmenn báðir, og sum nevnið, so vakst rarlígt. sera ólíkir vóru teir. Tongul gudiligur, Stabbi nærmast heidningur. Tongul var sambandsmaður av tí gamla slagnum, Stabbi av ramastu loysing-armonnum. Stabbi roykti og drakk illa, Tongul netti seg sera verðsligan, kom hann av óvart annaðhvørt ár, at svolgja eina ólavskupylsu. Og ólavsvøkan er júst tað, ið henda søg an snýr seg um.

Vinnemennir, ið sjálvandi eru gamlir dreingir, elska báðir Opheliu, dóttur tarvappassin í Landsynningsvík, hon er á hvørjari ólavsvøku, og tí teir.

Hetta er umboð á mjólkabátinum. Stabbi smakkar sær á, snerkir ógilt. »Nú tin súra hómulí«, sigur hann við Tongul, hvat stendur tú og granast at, tala ikki við meg, tin rukka, títt spatt, tin stóra vomb. Nú, nú, Stabbi fær sær ein lítlan affurat, fyri ikki at siga stóran, víst eri eg prúður, men tú,

tú líkist einum bendilormi, einum gudiligum bendilormi, nú kann tað vera nokk, eg vil ikki hoyra meira av tinum bespottíli; Tongul fer sín veg.

Komnir til Havnar eru teir síssaðir aftur, fylgjast niðan til nonnurnar, fara á basar, nógv fólk er inni, Ophelia eisini. Stabbi, ið nú hevur kenning, kennir seg stóran, skal vísa seg, keypur lutaseðlar í hópatali, og

VIKAN

nú hendi tað, ið altíð var væntandi, hann vinnur eina stóra dukku. Nummarið verður rópt upp, Stabbi roynir at krógva seg, einki hjálpir, Tongul er eftir honum sum ein »brólendi lova«. Fru nonne, rópar hann, den tykke hr. Petersen haver dukken vundet. Stabbi noyðist fram, blóðreyður í skortinum heldur tað vera skomm, soleiðis hjá vaksnum monnum at

dragsa runt við dukkum. Stabbi er í dýrastu neyð, Tongul gneggjar, Ophelia eisini, rítt sum gomul ryssa.

Stabbi loypur út, yvir um vegin, klyvur upp um ein garð, men ólukkutið, buksurnar koma fastar í pikatræðin, so tær skreðna.

Tað síðsta, ið menn sóu til Stabba, er at hann fór spelandi niðaneftir KFUK-tróðni í longum føroyskum undirbuksum, bannandi og blótandi, ianga for bannaða akslatræð, útháðið skrepugjolingur, og mangt annað ljótt, sum ikki her skal endurgevast.

Um Tongul er at siga, at hann flenti so hart og so leingi, at tær forlornu tennirnar singlaðu úr heysinum á honum, og ikki nokk við tað, ið øllum hurli vasanum, tí nógvir áskoðarar vóru komnir til, kleyraði ein stórrur tjukkur klakksvikingur á tær, so tær knasaðust. So var ólavsvøkan hjá honum eisini endað, og hevði Tongul ikki

verið tann maður, hann var, ja, so hevði hann bannað, tó, hann helt sær, segði bara »pika sell«.

Tað, ið eftir er, er skjótt sagt, syndarligt kortini, Ophelia, hitt væna sprundið, fekk sær marinara.

N.B. Fallið ikki í fátt hinir gomlu, royni aftur á næstu Ólavsvøku.

Moderna
føroysk
yrking

Ólavsvøka?
gamlar sluppir, heitar pylsur, seyðarhøv —
Coca Cola, listarframsýning
pyslupappír, kappróður,
akvavite lummamtemperaturi,
kvøðing, mál
skál, skrál,
friggj, skriggj,
Tingseta.
Tøgn!

Snoppríkkur.